

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések; Pest megye (határozatok a bűnvádi eljárás's b. Brudern József végintézete ügyében, 's a t.); Abauj megye (tisztújítási eredvény, a kortések piaci lopással kezdék meg jogukat gyakorolni, 's a t.); Bars megye (az új népnevelési rendszer a hitvány által filalmaztatik, határozat a felfüggesztett tisztviselők iránti küldöttség ügyében; intézkedés a zsidóknak bányavárosokban nem tartózkodhatása iránt, 's a t.); a Pázmány-intézeti magyar nyelvtársulat Bécsben; ezáfolat Baranyamegyéből és Sáros-Patakról; 's a t.); Ausztria (a fiatal Eszterházy Pál hg Bécsbe várak; 's a t.); Spanyolország (don Francisco infans ismét elhagyta Madridot, 's a t.) Anglia (tréfa Wellington hg lágyszívűségéről; Hume nyilatkozata a jövedelemadó ellen; 's a t.) Franciaország (Lacave-Laplagne pénzügy-minister, fényes haditett Algírban; 's a t.); Értesítő.

Magyarország és Erdély.

Ő cs. 's ap. kir. fels. Cziráky János grófot, a magyar kir. udv. kancellária fogalmazóját, cs. kir. kamarásá méltóztatott legkegy. kinevezni, Mártonffy Dienes Hontmegye főszbir. pedig budakerületi orsz. másod-albiztossá.

Perényi b. Perényi György, a nm kir. udv. kancellaria nyugalmazott tanácsosa, f. hó 6kán, élete 70ik évében meghalálozott.

(Pestmegye közgyűlése.) Lapjaink f. évi 36ik számában a pesti közgyűlésnek csupán husárszabását közölhetvén, sietünk annak főtárgya t. i. a bűnvádi eljárás ügyében tett további intézkedéseiről is, mennyiben eszközölhető, értesíteni. E' nevezetes tárgy noha sok munkát okozza már mind a' ns megyének, mind a' felsőbbeknek, minden nem-ujdonsága mellett mégis feszült várakozással lesé a' közönség május 2kát, 's bár e' megye közönsége mindig, ha közérdekű tárgy forog szőnyegen, nagy számmal gyűl össze, jelenleg azonban különösen már egy órával az ülés megnyitása előtt tömve volt a' terem. Felolvastattak tehát a' martiusi közgyűlés óta a' bűnvádi eljárás tárgyában kelt irományok: jelesen, 1) Ő cs. kir. fels. f. é. apr. 26án kelt kegy. leirata, mellyben ő fels. a' már isméretes jan. 7kei 's mart. 10kei k. leirataihoz folyvást ragaszkodva, Pestmegye határozatát — a' nélkül, hogy a' RR. utolsó felirata részleteibe bocsátkoznék — megsemmíti, törvényellenesnek nyilatkoztatja 's kijelenti: mikép a' megyei hatóságot épségben fentartani kir. köteletségének ismeri ugyan, de egyszersmind az elleni felügyelést is, hogy a' megyék a' törvényhozás körébe ne vágjanak; minélfogvást a' RR. azon cselekvését, miszerint a' megsemmített végzést csakugyan foganatosítani elhatározzák, szigorún kárhoztatja 's őket annak teljesítésétől, hivatkozva az udvari kancellariának a' főispáni helyetteshez intézett parancsára, ujonnan is eltiltja. — 2) Főispáni helyettesnek a' másodalispánhoz mint a' mart. 30án összeült törvényszék elnökéhez kelt. 29ről intézett levele, mellyel az összeült törvényszék felsőbb parancs következtében olly nyilatkozással tiltja el, miszerint a' birák a' mart. 21ről fölterjesztett feliratra érkezendő k. válasz vétele előtt, az új rendszer gyakorlásba vételétől személyenkinti felelet terhe alatt ovakodjanak. 3) A nm. m. udv. kancellaria leirata a' m. főisp. helyetteshez, mellyben neki meghagyatik, hogy a' kérdéset határozat foganatosítását minden módon, szükség esetén pedig erőhatalommal is akadályoztassa meg. 4) Az összeült törvényszék olvasása, mellyben a' megye közönségét értesíti, mikép midőn biráskodás végett összeült, főisp. helyettesi eltiltás által szétoszlattatott. Ezen olvasás az akkor nyomban tartott kisgyűlésben fölvetetvén, azt a' kisgyűlés hatáskörén-tulnak ítélte 's tárgyalhatása végett a' közgyűlést összehívá. Ezek felolvasása két órai tanácskozás után egyhangulag elhatározottat: az esetet előleges sérelem gyanánt országgyűlésre fölterjeszteni 's annak kidolgozását követi utasításokkal foglalkodó választmányra bízni; az egész történetet minden irományostul a' megyékkel közölni, 's végre ovást tenni jegyzőkönyvileg az iránt, hogy a' megye ezután is ragaszkodik a' III rész 2 címéhez 's új bűnvádi határozatától jelenleg elállani kényszerülvén, nehogy a' dolog függésben tartatása miatt a' közügy szenvedjen, új határozat által a' régi rendszert ideiglen életbe lépteti. — Május 3kán előfordult néhai Brudern József báró 1833beli ritka hazafi végrendelete, mellyet a' nemes intéző Pestmegye közgyűlésén minden évben egyszer kívánt kihirdettetni 's mégis miért nem teljesült mindeddig pontosan e' méltányos kívánat? Midőn a' jeles végrendelet Pestmegye 1834 évi febr. 4én folytatva tartott közgyűlésén először hirdetteték ki, mi azt akkor lapjaink 1834 évi 12ik számában bővebben közöltük. Megérdemli azonban a' közhasznú rendelkezés, hogy az nemesak a' nemeslelkű hagyományzó kívánata szerint Pestmegye gyűlésén évenként hirdettesék ki, hanem hirtlapok útján is az egész nemzet hála emlékeztetésében koronként meg-megújittassék. A' végintézet közéjébe részének tartalma ez: 1. „Ludovica nevezet alatt fölállítandó katonai akademiára már eddig is tett 's ki is fizetett ajánlásomat annyira kívánom pótoltatni, hogy annak kamatjából egy becsületes 's igyekező ifju, legyen az nemes vagy nem, akár polgári akár jobbágyi sorsulvaló is, egyszer r. kath másszor prot. hitű nevelthessék, kinevezetése pedig mindig Pestmegye RReitől függjön.“ 2) „A' hagyományból fennmaradandó minden értéket hagyom. édes magyar hazának olly formán, hogy annak két harmada örökös alapítványul szolgáljon a' végre, hogy kamatján Pestmegye által kinevezendő két jeles 's iskoláit dicsérettel végzett, akár milylyvallású, bár zsidó is, 's bármely nemzetbeli ifju, csakhogy a' magyar hazának kötelezze szolgálóját, mathesis, hydraulika geometria, mechanika és technológiában kiképeztetés végett külföldön utazzassanak; kik is az utazási költségeken felül rajzolatok, tervek és gépek megszerzésre szükséges összeget kapjanak. Ezen szerzeményeket két évig tartó utazás után visszajöven, addig is, míg polytechnicum fölállíthatnák, a' n. museumba betenni kötelesek lesznek, hogy a' haza közboldogítására fordíthatassanak. Ezen ifjak azonban utazásuk ideje alatt minden esztendőn legalább kétszer tartozandnak tapasztalásikról Pestmegyének tudósítást küldeni 's költségikről számolni.“ 3) „Az egyetemes örökségem 3dik harmadrészt kamatoztatni kívánom 's a' kamatok addig szaporíttassanak, míg annyira növekednek, hogy azon valamely közhasznú 's az országgyűlés által elhatározandó intézet fölállíthatnák, a' tőke csonkítottan hagyatván, idővel ebből is

újra lehessen közintézetet fundálni, az előbbi pontban kifejtett eszme szerint és czélra.“ 4) „Kérem t. Pest vgyét, méltóztassék idővel is fölügyelni ezen rendelkezésem teljesítésére. Ohajtanám tehát, hogy minden év elején olvastatnák föl ezen rendelkezésem akár köz akár kisgyűlésben, hol egyszersmind számvételnek a' kezeltetés.“ Intézete végrehajtójává nemcsak együtt, hanem különösen is egyenlő hatáskörrel Keglevics László gr. 's Benyovszky Péter tb. urakat nevezé a' boldogult hamvadó. A' megye határozata következtében a' végrehajtó jelenté, miszerint az intézet végrehajtását sok körülmény gátlá, jelesen: a' végintéző báró némely rokonai 50 ezer pftnyi tartozásukat fizetni vonakodván, per útján kellett elmarasztaltatniok, 's a' pör a' kir. táblához birtokon belül feljebbvitetett. Az adósok a' fizetéstől mindenkép szabadkozván 's a' végrendeletteljesítő magaeából az előlegezést nem győzvén, kénytelen volt az idén a' nyugpénzesek fizetéseit is megtagadni. Mivel azonban a' tömeg iránti commissionalis pörben a' hétszemélyes tábla is több pontra nézve nem kedvező ítéletet hozott, attól tarthatni, hogy ez a' közügynek fennmaradandó összeget ha nem émeszti is föl egészen, de nagy mértékben mindenesetre megcsontitandja. Ez 's több más hasonló körülmény az akadályok, mik miatt e' végrehajtó, állítása szerint, tudósítását és számadást mindeddig be nem nyújthatá, reméli azonban azt a' jövő júniusi közgyűlésre kimerítőleg beadhatni. A' megye RRei fájlalva illy közérdekű hasznos intézet eddigi elhanyagoltatását, nem titkolhaták el azon köteletségükben álló nyilatkozatot, miszerint a' végrehajtónak tisztében állott bármily körülmények közt, az ügyek állása 's a' tömeg mibenléte fölöl jelentést számadást évenként a' RR. elibe terjeszteni. És ez igaz, ámbár erre az is vala viszonzható, hogy a' ns megyének is kötelessége volt, az évenként teendők sorában szoros scontro vagy teendők jegyzéke nyomán a' számadást évenként megkivánni, minek elmaradta ismét új tanujele annak, miszerint eddig a' RR. legalább itt többet tudtak beszélni, mint cselekedni 's a' mellözhetlenül végzendőkben időszakonként eljárni; vagy inkább annak, hogy ez ügyre nézve mindeddig sem nem beszéltek, sem nem cselekedtek. De jó reménnyel várjuk a' közgyűlést, mellyre a' végzámadás szent kötelességeül téteték a' végrehajtónak. A' megye RRei azonfelül czélszerűnek ítélvén a' tömeg mibenléterül az egész nemzet megnyugtására kimerítő tudomást szereznii, választmányt neveztek olly meghagyással: hogy megvizsgálván ez ügyben előfordult minden irományt, a' tömeg mibenléterül jelentést 's a' teendőkkrül véleményt adjon. A' végrendelet egyik pontjában minden kihirdetésért a' jegyzőt 8 arannyal kívánván megjutalmazni, ezt jelenleg előadó Nagy István főjegyző ur a' vakok intézetének ajánlá. Ugy hiszszük e' pont végrehajtható lesz. Egyéb közérdekű tárgy aligha fordult e' közgyűlésen elő, mert azt a' hozzászabó idő alatt rendkívül összehalmozott magány-ügyek foglalká el. Azt mindazáltal még sem lesz érdekelen megemlíteni, miszerint a' megyének még egy teljesítetlen régi határozata hozatott szőnyegre, az adószedők kezességei t. i. még mai napig sem hozattak tisztába, minek foganatosításaul elvégre határozottat: hogy ki a' kívánt föltételeket jövő gyűlésig nem teljesítendő, az hivataláról lemondottnak fog tekintetni.

(A' Pázmányintézeti magyar nyelvtársulat Bécsben.) Köztudomásu dolog, hogy csak néhány évvel is ezelőtt, a' szegény magyar nyelv a' vegyes ajku magyarok társaságiból többnyire száműzötte volt; vagy ha változatosság végett néha megjelent is azokban, azon nyomoru koldus szerepét viselte, kinek elavult ősi öltönye, a' sok idegen, tarka fölt miatt, eredeti színét is alig sejteti. — Minem is lehetett másképp, minthogy a' magyar nyelv, az iskolák és hivatalos körökben igen gyámoltalan helyzetben lévén, lehető sikerteljes hatásköréből ki volt szorítva. Ezen baj orvoslása az ország törvényhozóra várakozott, 's a' böles belátásu törvényhozók átlátták, hogy e' hazának, melly annyi század zivatartarín át, a' semmisüléstől meg tudta magát őni: a' béke malasztos ölében, nemes csak nem hanyatlani — mi a' tespedéssel határos, hanem haladni is kell. Tökéletes haladás pedig a' magy. nyelv jelen korlátai közt, — meddig t. i. ez közállományivá, egyetemivé nem emeltetik, teljes lehetlen. Mi okbul, részint magok, részint kérelmekre a' kor szellemét bölesen felfogó kormány, a' korlátokat, mennyire lehetett, eltávolították. 'S a' magyar nyelv, régi bilineseit lerázva, sebes lépésekkel halad felvini magát rendeltetése illő helyére: a' magyar urak és hölgyek ajkaira, — magyar szavakkal tolmácsolni a' magyar kebel érzelmét. A' nemzet t. i. egy varázsihlettől: a' nemzetiség szent hevétől lelkesítve, a' t. ezikkék 's a' kegyes kormány által ajánlott — fájdalom! soknál eddig igen ritka — vendéget, isméretes vendégszeretettel fogadta. 'S az új vendég, a' hivatalos termekben ugy, mint magányzóban, nagyobb nyilvános gyűlhelyeken, mint kisebb körökben, mind inkább kezd honosulni. Kinek ne dagadna szive örömtől, midőn ezekben, hazája nagyszerű jövendőjéről táplált reményit mindinkább teljesebbé látja menni? — 'S épen ezen lelkesekért, kiknek a' nemzeti virulás ez egyik fő ága szívükön fekszik 's kik következőleg, annak előmozdítását segítő, bármely mozgalmat örömmel hallanak, épen ezek végett fogtam tollat én is a' jelen tudósításra, kiegészítéssül a' mult évi Hírök egyik számában megjelent, azon ezikknek, melly a' Bécsben lakó magyar földiek magyarodását tárgyalja. — Az idézett ezikk érdemes közlőjétől örömmel olvasunk, az utczán járók magyarul beszélgetésin kívül, állítása igazlásaul felhozott egy két helyes okot. Egyet azonban, melly a' felhozottakkal, tán egyetemben véve fölér, nem találunk. 'S ez — a' Pázmányintézet keblében létező magyar nyelvtársulat. — Mint a' magyar haza minden részében, ugy annak határin kívül sem maradt magyar kebel ihletetlen, a' magy. nyelv állását naponkint jobbitó, azon mozgalmaktól, mellyek az utolsó országgyűlés üdvös eredvényi közt nem utolsó helyet foglalnak. 'S a' Pázmányintézeti növ. papok, az egyesülés sokszoros hasznáról meggyőződve, még 1840. elhatározzák: magok közt társulatot alakítani. 'S ennek véghezvitelére, igazgatójok f. t.

alispánunk rövid, de velős beszéddel nyitá meg 's a' főkörmányzó gyűlésbe meghívására Barkóczy János gr. vezérlete alatt számosabb tagu küldöttség járulván, a' főispán csakhamar annak kíséretében a' teremben megjelent; lelkes beszéddel üdvözlő a' megye Rendeit, ezután az első alispán nagy fontosságú szavak közt a' megye pecsétjét a' főispánnak átadván 's derék főjegyzőnk az egész tisztikar nevében, a' levéltár kulcsai és köztoll átadása mellett leköszönvén, csak hamar a' tisztujtáshoz fogtak, melly más nap délelőtt végre jutván, eredménye következő: alispánok: 1ső Vitéz János; 2dik Patay Samu; főjegyző: Kelez István; aljegyzők: 1ső Kunsch Gábor; 2dik Vécsey György; tisztb. aljegyzők: Klestinszky László, ki ez alkalommal egyszersmind tbrónak kinevezetett, Köncs József, Janthó Istv., 's Bónis József; főügyész: Moys Imre szavazati többséggel; alügyészek: 1ső Kallós Dániel; 2dik Metzner Fer.; tisztb. alügyészek: Demeczky Istv.; Bodnár Antal, Péchy Sándor 's Jarányi János; főadószedő: Tóth Zsigmond; számvevő: Putnoky József; levéltárnok: Klestinszky Istv.; utak felügyelője: Jászay József; ménlovak felügyelője: Mezössy Pál; fő orvos: Horn Ferencz; barom orvos: Barlay Vilmos; mérnök: Gerich István; v á r n a g y: Korponay Istv.; hajduk hadnagya: Botka Ferencz. Füzéri jár. fősz. Bárczay Albert; alszbró Kelez Vincze; esküttek: Komjáthy Lőrincz és Karsa Pál; aladószedő: Kelez Eduárd; biztos: Demeczky László. Kassai jár. főszbiró: Szentimrey Andor szavazati többséggel; alszbró: Puky József; esküttek: Lohoczky Lajos és Fekete Istv.; aladószedő: Püspöky József szavazati többséggel; biztos: Tóth János. Gönczi jár. fősz.: Comáromi József; alszbr.: Kádas Károly; esküttek: Botka Ferencz és Péchy József; aladószedő: Putnoky Ákos; biztos: Serke Pál. Cserhádi járásb. főszbr.: Vendéghy József; alszbr.: Darvas József szavazati többséggel; esküttek: Halmy József 's Ónody András; aladószedő: Kriston Pál; biztos: Terbócs László. Szikszói jár. főszbr.: Darvas Antal; alszbr.: Péczely János szavazati többséggel; esküt.: Kenedics János 's Nagy Antal; aladószedő: Putnoky János; biztos: Kós András; csendbiztosak: Horváth György 's Pamlényi Pál. — Első napon a' főispán 280 személyre gazdag ebédet adott a' városi táncsteremben, más nap a' társalgási egylet a' nemzeti ünnep dícsőítésére ugyanott fényes táncmulatságot, a' tiszta haszon a' helybeli négyesület jótekonny czélainak előmozdítására jövedelmezett. A' szavazók száma 150 íre ment. 29kén szünet volt. 30án a' tisztválasztási közgyűlés berekesztetett, az nap legelsőbb is a' megválasztott új tisztikar hitét letette 's több tiszt. aljegyző 's alügyész, mint feljebb és számos t. lab. kineveztetvén, mielőtt a' jegyzőkönyv meghitelesítetett, egy t. bíró indítványozá: hogy a' kirendelt katonaság világos serelem levén, annak orvoslása nézetéből felsőbb helyre felirás tévessék; ezen indítványt számosan pártolák, de számosan szóltak ellene is annál inkább, mivel a' főispán elnöki jelentése szerint a' kirendelt katonaságról mitsem tudott, és mielőtt annak kiállítására értésére jutott, az illető tábornokot annak azonnali eltávolítására megkérte 's addig a' ns megye házához nem is jött, míg a' katonaság el nem takarodott; így e' részbeni aggodalom teljesen megszűnván néhányan azt kívánták, hogy a' katonaság mi okból oda rendeltetése iránt a' tábornok azonnal egy küldöttség által kérdeztessék meg, minek azonban helyét és szükségét a' jelen esetben többen nem találván, mindenestre a' tisztujtásmódnak országgyűlésileg intézendő minél előbbi rendszeresítését sürgették, mi mellett főisp. is szépen nyilatkozott 's ezen határozat a' követeknek adandó utasítások közé följegyeztetett; ezután a' főispán gr. bucsút vévén a' megye Rtől éljen kiállítások közt eltávozott 's mi nyiltan harag és párt nélkül, minden hízlegést mellőzve 's az alacsony érdeket utálva bátran mondták: hogy a' jelen tisztujtás eredményeivel mind a' két párt meg lehet elégtülve; csak igazságosak legyünk és boszúból ne munkálkodjunk, mi a' valódi nemes jellemű gondolkodásmóddal ugy sem egyezik meg. K. L.

(Erdélyi országgyűlés.) Az erdélyi országgyűlés, mint irtuk, közelebről a' tisztujtási törvényezikk foglalkozott. A' tárgy öt ülést foglalt el. A' főkörmányzó (ki előbb is olly nagy mértékben birta Erdély tiszteletét és szeretetét, naponta inkább nyeri meg mindkettőt) elnökölt ritka ügyességgel, finom tapintattal 's megnyerő bánásmóddal egész tárgyalás alatt; a' kir. főkörmány is végig részt vett az ülésben. Addig is, míg jegyzőkönyv-hitelesítés után az egész szerkezetet adhatjuk, előleg közleni kívánjuk ezeket: a' többség azon indítványt, miszerint a' tisztujtás az 1817. diki 4. tezikkel kapcsolatban tárgyalassék, nem fogadta el. Elvül tüzetelt, hogy a' jelen törvényezikk csak a' legfelsőbb kormány és nemzet közt fenforgott surlódási pontok kiegyenlítésére terjedjen ki. 1) A' törvényezikkben kifejezetni végeztetett, hogy tisztujtás ezentul három évenként tartassék. 2) Felsőbb megerősítés alá csak a' leopoldi kötéslevél Sik pontjában foglalt hivatalok terjesztessenek a' nélkül, hogy azok a' törvényezikkben névszerin kineveztetnének. 3) A' kitűzésnek vármegyékben és vidékeken 9 személyre kell kiterjedni a' bevett vallásokból. 4) Felsőbb megerősítés alá nem több mint három egyed fog felküldetni az 179diki 12. t. cz. értelmében. 5) A' székelyek továbbra is kitűzés nélküli szabad választásuk gyakorlatában hagyatnak. Egyebekben a' tisztujtásról szóló 1791ki 's más törvények, mennyiben t. i. a' jelen törvényezikk által nem változtak, erejökben hagyatnak. E. H.

(Czafolat.) A' Jelenkor f. évi 26ik számában egy névtelen levelező Baranya-megye közgyűlési értekezésében többi közt e' sorokat írja: „A' törvényesabta korlátok megtartására emlékeztető, 's a' htanács utján érkezett kegy. kir. leiratból a' Karok és Rendeik öröm-érzésekkal, győzetvén meg ő f e l s ő b b e n e k azon atyáskodó igazságáról, hogy hazánk törvényeit, 's kedvelt alkotványát mind maga megtartani, mind mások által megtartatni, szilárd kötelessége, midőnegy részről a' kegy. fejedelmi örökösödést hō jobbágyi köszönettel hálálják, akkor más részről visszatekintvén lépésinkre a' pontosan megtartott törvény, haza és fejedelm iránti kötelességek öntudása mellett kiki büszkenteszi keblére kezét, érezvén, hogy a' fejedelmi intés őt nem illetheti. B. E. nem régiben lett szolgabíró 's tek. ur, volt egy maga, ki az annyi szózatból álló egyhangnak ellenére a' megköszönést ellenzé, és csak miután kimondását minden arczról korholva szemlélté fogadtatni, módosítá elég szegletesen szavait.“ — Minthogy ezen B. E. szbiró én aluli rotlennék, ki valóban hradók epés elménozkodései tárgyává lenni egyáltalán nem akarok, ezen válasza kényszerítve vagyok. A' törvények ellenére, vagy ne-

talán azokon túl megyeileg hozott határozatokat korholó kir. leiratot Baranya vármegye mint őt érzete szerint nem érdeklőt vévő 's ez alkalommal egy sz. bíró társam indítványozá, hogy a' leirat azon kitételeért, mellyben ő felsége a' törvényeket megtartani 's megtartatni kívánja, nemcsak itt szóval, vagy jegyzőkönyvileg mondjunk köszönetet, hanem azt felirással is háláljuk meg. Ezen indítványt én meggyőződésem szerint el nem fogadhatván ellene nyilatkoztam 's a' megye majd összes többségét megnyertem, miszerint csakugyan köszönő felírás nem is történt. Minthogy tehát én a' köszönő feliratnak ellenmondván a' megye többségétől javallást nem pedig korholást valék tapasztalni szerencsés, világos: hogy névtelen ur messze veté a' sulykot; 's hogy a' közönség által véleményem elfogadatva semmi kerekded módosítgatásra szükségem nem vala. Fonák tehát epés hradó ur ezen kitétele, 's ki illyesmit elkövet: rágalmozó, mert meg lehet arról győződve, hogy én kijelentésimét, míg azok mellett meggyőződésem harczol, módosítgatni vagy visszavonni senkiért, és semmiért nem szoktam; 's nem tartozom azok közé, (kik között, talán közlő ur első helyet foglalhat) kik meggyőződésüket, barátaikat hypocrita vallásossággal megtagadják — a' körülmények miatt. Szemlélem még nevem mellé gúnyóllólag ragasztva a' tekintetes ur czimet, mintha ezen neveltséges czimvágy hiúsága nálam is kitűnő lenne. Pedig azon gúnyolt „tekintetes“ czim engem csak akkor fog kecségetetni, ha azt a' szó legszorosabb értelmében kivihatom, 's nem akarok soha olly gyenge lenni mint bizonyos uracsok, kik akár illett reájok akár nem, a' táblabírósgot csak azért hajhászták, hogy tekintetes czimú leveleket vehessenek. Én utálok az alávaló ármánykodást, azért ki a' sikra! csapjunk össze, kiki tulajdon paizsával, és saját neve alatt 'sa't. Barthos Eduárd.

(Észrevétel a' f. é. Jelenkor 12dik számában közlött s pataki cikkre.) Közölő ur a' sáros nagy- és kis-pataki tisztujtásnak csak fölületén szeret elsimulni, 's nem valódi lényegébe tekinteni. Igen, 's ez természetes, 's mint Cicero pro domo sua lép fel a' közönség előtt, ön érdekében kell tehát szólnia, különben a' dolog ellene szűlne következményt — míg itt a' pataki ároni családok csöndes nyugalmát catilina szónoklatával vérvön zaklatja fel 's rendre buktatja a' józan elveket. — igen buktatja, mert maga megvallja (?) (m. 1841 Jelenkor 14ik számában) P. L. urról; „a' zajongó sokaságnak józan elv 's igaz meggyőződéstől vezérlett része megnyugvását harsány éljenzések közt ujra benne kívánta helyzetetni,“ most pedig mint lélekvasárlót szerencsésen megbukottnak kürtöli, ugyan nem égeti meg száját az illy koholt beszéd? Nyuljon kebelébe, és szőljon nyilt őszinte igaz szívvvel, nem ő és czinkos barátja B. J. voltak-e a' legbugzóbb lélekvasárlók? vallja meg Sz. D. ur: nem mindig P. J. mellett nyilatkozott 's nyilatkozik most is az értelmi többség és szellemi tulnyomóság? vagy talán azért szegyenlik ézt megvallani, mivel nemezék közzé tartoznak. Szép! jeles!! vallja meg szerényen T.-K. most Potakon lakó 's fondorkodó jegyző ur: B. J. vel nem ők követték-e el álutakon, alacsony módokon, már tisztujtás előtt három héttel elkezdve az utópontig korcsmák, lakoma-toborz-tanyákon sőt a' szavazáskor is fortélyal, pénzzel miéért rögtön meg is intettek — az erkölcsiséggel össze nem férő lélekvasárlásokat? mig P. L. a' tisztujtást megelőzte estén lakát is elhagyta, nem akarván összejöni a' lakja előtt tisztelgő csoporttal. Máskor Sz. D., B. J. ellen volt ármánykodása kirekeszteté a' választottságból is; majd elvbarátjává levén P. L. daczára a' megbódított pórnéptömeg segítségével polczra emeli. Különben sok szerencsét kívánunk Sz. D. urnak fondorkodási folytatására, 's csipke-vesszőzésre, B. J. urnak pedig álom által kijelentett bíróvá lehetőségére: (mert neki saját mondogatása szerint, Isten, álmában jelenté ki, hogy bíróvá kell lennie) 's ezek mellett a' tiszta nyilvánosságot, törvényességet, mint valamennyi állomány gyémánt-alapját, szívökre kötjük 's kérjük az egek urát, hogy az egység 's béke napja derüljön fel a' város lakosira a' küző gyarapíthatása végett. Pataky. *)

Ausztria.

Bécs, apr. 26kán: Eszterházy Pál hg tisztudójának az angol udvarnáli követségben pilsachi Senft grótot rebesgetik, ki jelenleg Hágában visel ausztriai követséget. Eszterházy Miklós hge fiatal nőstül e' napokban várják ide.

Anglia.

(Tréfa Wellington hg lágyszívűségiről. Elegy.) Angol lapokban említve volt, mikép Wellington hg az afganistani baleset megtudásakor könyezett, mire a' franczia Charivari így elménczodik: Wellington hg eltéveszti hivatását. Angol hadvezér orrával és esernyőjével bir ugyan, de keblében nem dobog olly ércszív, minőt a' vezéri mesterség mulhatlanul megkíván. A' történet minden hőse máskép tanusítá belső érzelmeit; így például Caesar akait haraposá, Napoleon redőkebe szedé homlokát, macedoniai Sándor lábával topantolt, porosz Fridrik pedig egyet szippantolt; most pedig Soult tábornagy káromkodik, mig Wellington hg könyökre olvadoz. Midőn Waterloonál Wellington reggel látá Napoleont, dühében sirt, délutáni 3 órakor, midőn egész csatarendje meg volt veretve, kétségbeesésből sirt, esti 6 órakor pedig, midőn a' porosz had megérkezett és a' győzelmet kivitta, örömben sirt. Waterloonál 3 zsebkendőt löttek agyon Wellington alatt. 1815 óta csak igen igen kevés alkalma volt szép lelkeknek ezen a' gy v e l ő t könnyítő műtétel gyakorolhatására, kivevén néhány király-családi ünnepélyt, minők például: koronázás, keresztelés, vagy iskolai könyvek kiosztása szorgalmas tanuló közt, kik a' görög nyelvben különösen kitettek magukért. Most azonban végre ismét megnyitáta köncsatornáinak szilipjeit pedig olly hatalmasul, hogy londoni lapok szerint, „ugy sirt, mint a' gyermek.“ Nálunk Franciaországban így fognák ezt mondani: „Ugy sirt mint a' borju.“ E' különbség okát talán az éghajlatban kell keresnünk. 100 év mulva a' londoni Towerben hódító Vilmos láncsája mellett és Nelson kardja alatt illy föliratu üveget fognak mutogatni: „Wellington tábornagy könyei.“ — Columbus hajón ismét 220 katona vitorlázott el Indiába, hova rövid idő mulva 60ezer csizmát küldend a' kormány. Illy had-

*) E' cikknek czafolatnak kellene lennie a' fenemlített közleményre, az éy a' s. pataki lakosság értelmesebb részén kívül, mellynek nevében küldetett, aligha fogja ezt annak érthetni más. Csupa helybeli viszony v. gyanubeli szemrehányás nem szolgálhat a' nagy közönségnek olvasmányi élvül 's ezt az illetők S. Patakon végezzék egymás közt, hol értetnek. Mi csupán az audiaturretal tera pars miatt számos sürgetésre vettük föl hasámbinkba 's ezzel az érdeklően torzsongást bezártunk ohajtjuk. A' s z e r k.

erővel alig fognak sokáig daczolhatni az afghánok. — A' khinai tengerre 12 lapos dereglyét küldte a' kormány, melyek hihetőleg Peking bevételére fognak használtatni. — Hume elkezdé már takarékosági elveit gyakorlani az alsóházban, 's Peelnek parlamenti többsége daczára is elég baja fog vele lenni, mert minden színű követek közt találkoznak olyanok, kik a' takarékoságot mégis igen szeretik. — A' választók megvesztegetésinek vizsgálatára kinevezett választmány napról napra gyalázatosb tényeknek jut nyomába. E' megvesztegetési rendszer annyira fejlett már ki, hogy valódi árverés utján adják el magokat a' legtöbbet ígérőknek a' választók. Legfuresább azután az, miszerint ugyanazon követ, ki a' leggyalázatosb vesztegetés és lélekvasárlás által jutott parlamentbe, ott lehangosabban kel ki a' kormány megvesztegetésire ellen. Vagy tán csak a' nemzeti képviselők vannak följogosítva ezen undok rendszerre gyakorlata? Minden képviselőt jószágai elkoboztatásával és örökös száműzetéssel kellene büntetni, a' ki ellen be lehetne bizonyítani, hogy követi állomását megvesztegetés által nyerte, akár ő eszközlé aztán a' megvesztegetést, akár pedig barátjai. —

(Hume nyilatkozata a' jövedelemadó ellen. Elegy.) Az april 25ki alsóházi ülésben hosszasan gáncsolván Peel jövedelemadóját Hume, többi közt ezeket jegyezte meg: „Én azt hiszem, hogy az általános jövedelemadót célirányosb tulajdonadó által el lehetett volna mellőzni. Miért nem veték inkább a' status kegyelmebbjeit adózás alá? Miért nem szabdalják meg az ezer című udvaroncok és udvarhölgyek díjait az ország nyomorának enyhítésére? (Halljuk! és kacaj.) Én ő fels. háztartása miatt nem torzsalkodom, de azt mégis csakugyan botrányosnak hiszem, hogy évenként majd 200ezer font sterlinget fecsérlünk el holmi haszontalan udvari bábokra. (Kacaj a' toryk, és tetszes a' radicalok résziről.) Ő fels. maga is borzadna, ha udvara pazarfényét a' szegénység inségivel összehasonlíthatná. (Kacaj és tetszés.) Ilyen volt XIVik Lajos udvara, 's ezen király uralkodása szolgált czimplapul a' nagy francia zendüléshez. (Halljuk!) És e' visszaélés megmaradhatása kedvéért akarják a' jövedelemadót behozni, melynek egyetlen jó oldala sincs, mert az bizony elül hátul, jobbra, balra mindenütt ocsmány! (Kacaj.) De még is azon jó van a' jövedelemadóban, hogy azoktól mítsem követel, kik semmivel nem bírnak.“ (Kacaj.) Sibthorp ezredes szinte ellenzé ez adózási tervet 's ajánlá hogy inkább a' külföldi énekesek, hegedűsök 's egyéb illy haszontalan egyedek vettessenek adó alá, kik roppant pénzüsszeget hurczolnak tova Angliából, és semmi haszonban nem részesítik az országot. — O'Connell nagyobb figyelmet kíván az indiai katonák kath. vallásyagorlatára fordíttatni, mit a' ministerség meg is ígért. —

Franciaország.

(Pényes vitézség kitüntetése Algirban. Elegy.) April 11kén a' 26ik sor-ezredből 22 katona, leveleket vivén, Buffarik és Mered közt mintegy háromszáz aráb lovag által támadtatott meg. A' francziák vitéz elszántsággal védék magokat Blandan altiszt vezérlete alatt, kit három lövés csakhamar holtan teríte földre, miután az aráb vezért lováról lelövé. Utolsó szavai ezek valának: „Bátorság, barátim, mind halálíg védelmezzétek magatokat!“ 'S végparancsát hiven teljesíték bajtársai, midőn már csak: Boie, Girard, Estat, Marchand és Monol for-gathatták a' kardot, a' többi 17 vitéz pedig holtan hevert a' harcztéren. Ez el-határozó pillanatban segély érkezék Buffarikból, 's az öt hős szerencsésen meg-szabadult. — A' követkamrában folyvást a' vasuti törvényjavaslatot vitatják. Berryer mindenk előtt keletről nyugat felé kívánja elkészíttetni a' vasutvonalt, minden tekintet nélkül helyzeti érdekekre, miután e' tekintetben csupán a' nemzeti érdekre kell figyelmeznii. Egyébiránt a' vasutakat egyenesen a' status által bizto-sítandó kamatozás nélkül helybenhagyta a' követkamra. — Abdelkader két nagy-bátyja a' francia felsőségnak meghódolt, mit minden esetre nagy nyereségnek tekinthetni. — Tangerban a' városi hatóság olly durván sérté meg az amerikai consult, hogy e' merény megtorlására amerikai hajóhad induland Mahonbul Tan-ger ellen. —

(Lacave-Laplagne pénzügyministerré lett.) Az elhunyt Humann helyére csakugyan Lacave-Laplagne követkamrai tagot nevezé ki pénzügyministerré a' király. A' Moniteur Humann dicséretével fejezi be a' kir. kinevező parancsot, azon megjegyzést csatolván hozzá, Lacave-Laplagne méltó utódja leend az elhunyt de-rék miniszternek. — Az Eui gr. nevei: Lajos, Fülöp, Gaston, Mária.

Spanyolország.

(D. Francisco infans ismét elhagyá Madridot.) Espartero szívesen foga-dá ugyan eleinte don Francisco infanst, de mihelyt megtudá, miszerint az in-fans csak azért jöve Madridba, hogy 48 órai tartózkodása idejét barátjai se-gélyivel annak kiküzdésére használha, hogy állandón szabad legyen Mad-ridban maradnia, azonnal megfordítá köpönyegét 's parancsára minden tisz-telgés elmaradt, midőn az infans és családja a' bikaviadalon megjelentek. Don Francisco tehát csakugyan kényszerült Madridot elhagyni. — A' kormány re-ményli, hogy az angol-spanyol kereskedési szerződést nagy többséggel küz-dendi ki a' cortesben, ámbár Catalonia ez esetben nyílt zendüléssel fenyegeti a' főnálló rendszert —

É R T E S I T Ő.

Haszonbérletek.

3) A' nm. m. kir. udv. kamara rendelkezéséből közhir-ré tétetik, hogy f. évi maj. 12kén az ó-budai praefec-toratus-hivatal iróteremében tartandó árverés utján f. é. aug. 1-jétől számított három egymásutáni évre haszonbérbe adadni fog ó-budai birtokban levő ura-sági három malom, u. m.

a) Ó-Buda közelében az ugynevezett Kreml-malom, melyhez 14 hold rétföld tartozik;
b) a' bécsi postauton fekvő ugynevezett Frankl-malom a' hozzá tartozó 8 1/2 hold száatófölddel és 11 3/8 hold réttel;

Váltótörvényszéki idézés.

2) 2431—842. Timar Ferenc tartózkodása nem tu-datván, Schiller C. A.nak mint Paczner Józsefféle

esődtömeg perügyelő Hászler József meghatalmazott-jának, ellene, 271 pengő ft. 54 kr. iránt támasz-tott váltó követele tárgyában, a' pesti első bírósá-gú váltótörvényszék előtt leendő megjelenésre a' vt. Hr. 214 §a értelmében említett Timar Ferencnek f. 1842. é. június hónap 8 napja reggeli 9 órája ki-tűzetik. — Kelt Pesten a' királyi első bíróságú vál-tó(törvényszék 1842 évi april 25kén tartott üléséből.3)

Gőzhajójárás Bécs, Pest és Orsova közt májusban:

Pestről Bécsbe indul regg 7 ór.) mindennap
Pestre Bécsből érkezik (este))
Pestről Orsovára indul minden vasárnap és c süttörtökön regg. 4ór
azaz: maj. 12, 15, 19, 22, 26 's 29kén.
Pestre Orsováról érkezik minden hétfőn 's pénteken, délelőtt,
azaz: maj. 13, 16, 20, 23, 27 's 30kán.
Ezenkívül egy vontató gőzös minden 14 nap megfordul Pest és Drenkova közt, Bécs és Pest közt pedig **ARPAID** teherhajó minden héten minden vasárnap egy nap jövendvén le Bécsből; **Árpád** in-dul Pozsony 's Bécsbe minden szerdán regg. 6 órakor, egy személy vitelára L. hely Pozsonyig: 4 fr. 40 kr., földelen: 3 fr.; Bécsig L. h 6 fr. 30 kr., földelen 4 fr. p. p.

20) **Fris vetemény-magvak** magvak, spanyol lóhermagvak jutányos mint: luczernai lóhermagvak, vörös stá-áron kaphatók Halbauer Ján. G. polg. nagy jer, hollandi fehérlóhermagvak, francia kereskedőnél Pesten, a' Király-utczában perje-fümag (Raigrass), morva búkköny-Majthényi-ház 572 sz. a. 24)

Eisenschmid késmüves.

1) A' rossz szándéku emberek hihetőleg ártó czélzással azt híresztelték 's talán még ma is híresztelik ittott alulirtról, hogy vagy meghalt, vagy pedig szemvilága fogytával kézművei jósága 's becsé csökkent és süllyedt — illy kaján fondorló ámi-tások megczáfolása végett kötelességének tartja tudatni az egész testvér két ha-zai közönséggel, melynek kegyes pártfogását 22 évóta szakadatlanul mostanig olly nagy mértékben volt megnyerni 's bírn szerencsés, hogy mindennemű gyártalékít t. i. minden rendű *asztali kerti 's toll-késait, borotvajit, ollójit* 's tef. most is eddigi tu-lajdonságaik szerint mindenkor valódi legfinomabb angol aczélból készíti 's alak-jokat a' legújabb divat, legezészerűbb használhatóság vagy kitűzött kívánathoz ké-peszt illeszté 's idomítja, hogy így az előhaladó korszükség kelleki szerint mind ed-digi mind leendő pártfogóit lélekisméretesen 's áru jóságához képest u' legjutá-nyosb áron ezentul is kielégíthesse. áruaktára 's kézműhelye Pesten van most is Ferencz-városban Csillagutczabeli 37 számú *saját házában*, boltja pedig az uri ut-czabeli Horváth házában több év óta's jelenleg is. Ez okra nézve továbbra is magát 's legkíméletesb áru készítenyeit a' nagy érdemű közönség pártoló kedvezéseib e a-jánlani bátor teljes tisztelettel *Eisenschmid Mihály*, polg. késmüves mester. 4)

Ajánlkozás. Egy gazdatiszt, ki már több év óta szolgált, a' gazdaság 's juhtenyésztésben gyakorlati ismeretekkel bir, az országban divatozó nyelveken beszél, valamely uraságnál az említett tulajdonok használata végett ohajt felvéteti. Bérmentes levelekbeni tudakozódások A. S. czimzet alatt soroksári utczabeli 410 számú lakába utasítandók, Pestre.

Uradalmi jogok árverése.

(290) 1) A' csákovai uradalom részéről, folyó év június hó 6kán Csákován, szokott reggeli órákban tartandó nyilvános árverés utján, következő uradalmi jogok és földek, 1842 évi évi november 1től kezdve három egymásután következő évre, fen-sőbb jóváhagyás fentartása mellett, fognak bérbe adatni, u. m.

- Iör A' szeszés italok kimerési joga:
- Zsebelyen vendégfogadóval és 19 hold réttel
- Lieblingen
- Berényben korcsmával
- 2or A' vadászat Obadon, Csernán, Giladon Berényben és Unipon.
- 3or A' húságási jog Obadon, Giladon 4hold és Berényben szinte 4hold réttel.
- 4er A' halászat Zsebelyen és Berényben.
- 5ör Contractualis házhelyek Csernán 8 és Ujlakon 5.
- 6or Külön nemű őrés telkek. Giladon 20.
- 7er Uradalmi földek, és pedig:

malom föld-del	majorsági földek		kivágá-sok
	Szántha-tók	Kaszá-lók	
H o l d a k			
Csákován	4	4	61398/... 303122/...
"	"	"	900/...
"	"	"	11274/...
"	"	"	1200/...
"	"	"	720/...
Petrományban	15	24	—
"	117	—	—
Obadon	88 ^{190/}	30 ^{660/}	920/... 1470/...
Zsebelyen	—	—	71200/...
Ikladon	8	—	—
Oláh-Sztamorán	4	—	—
Ujlakon	8	60	1701200/...
Giladon	12	—	68
Berényben	12	67	18300/... 68608/... 36946/...
"	—	240126/...	234986/...
"	—	—	3
Unipon	—	—	1150/... 94600/...

A' bérleni kívánók ezen árverésre bánatpénzzel ellátva ezennel illeendően meghívotnak. Kelt Csákován apr. 15én 1842. *Zak József* tisztartó s. k. 3)